

CONGRESVOORSTEL WIJZIGING VERKIEZINGSPROCEDURE

OKTOBER 2011

GROENLINKS
ZIN IN DE TOEKOMST

WWW.GROENLINKS.NL

Voor u ligt het congresvoorstel tot wijziging van de interne verkiezingsprocedure. Alle inhoudelijke informatie vindt u in het congresvoorstel en de bijbehorende toelichting. In deze leeswijzer vindt u praktische informatie rondom het congresvoorstel en de mogelijkheden tot amendering.

WIJZIGINGSVOORSTEL EN WIJZE VAN BEHANDELING OP CONGRES

De kern van het congresvoorstel vormt de voorgestelde wijzigingen in de statuten en het huishoudelijk reglement. U vindt deze in het stuk *Voorstellen tot wijziging van de Statuten en het Huishoudelijk Reglement van GroenLinks ten aanzien van de verkiezingsprocedure*. Over deze wijzigingsvoorstellen wordt op het congres van 11 februari 2012 gestemd. Aanvullend op deze wijzigingsvoorstellen vindt u in de bijgevoegde toelichting nadere informatie over de aanleiding, de inhoud en de uitwerking van het congresvoorstel.

Op het congres wordt het stuk *Voorstellen tot wijziging van de Statuten en het Huishoudelijk Reglement van GroenLinks ten aanzien van de verkiezingsprocedure* in twee delen aan het congres voorgelegd:

- deel 1: de wijzigingen in betreffende een lijstvolgordelijk advies
- deel 2: de wijzigingen betreffende het instellen van een kandidatenreferendum

AMENDERING

De voorgestelde nieuwe teksten in de statuten en het huishoudelijk reglement uit *Voorstellen tot wijziging van de Statuten en het Huishoudelijk Reglement van GroenLinks ten aanzien van de verkiezingsprocedure* zijn amendeerbaar. De toelichting op het wijzigingsvoorstel is niet amendeerbaar.

Amendementen kunnen tot en met 27 november ingediend worden via het speciale formulier dat vanaf 21 oktober online staat. Op zaterdag 10 december vindt de zgn. amendementendag plaats. Kijk voor meer informatie over de amendementenprocedure en voor het amendementenformulier op amendementen.groenlinks.nl.

INWERKINGTREDING CONGRESVOORSTEL

Bij aanneming van het (eventueel geamendeerde) congresvoorstel treedt de nieuwe verkiezingsprocedure niet direct in werking. Reden hiervoor is dat eerst de technische details van de digitale stemprocedure ingericht moet worden en stelsysteem uitgebreid getest wordt. Het partijbestuur zal daartoe een commissie instellen die deze technische uitwerking in 2012 gaat coördineren. De nieuwe verkiezingsprocedure zal vervolgens per 1 januari 2013 in werking treden.

INFORMATIEBIJeenKOMST

Het partijbestuur organiseert op zaterdag 15 november een informatiebijeenkomst. Deze bijeenkomst, waar het partijbestuur een toelichting geeft op het congresvoorstel, is bedoeld voor alle leden om vragen te stellen over het congresvoorstel. Aanmelden voor deze bijeenkomst kan vanaf 21 oktober via congres.groenlinks.nl. Voor vragen kunt u contact opnemen met Ron Zeefat via rzeefat@groenlinks.nl.

TOELICHTING OP CONGRESVOORSTEL

WAT HOUDT HET VOORSTEL OP HOOFDLIJNEN IN?

- Uitvoering 'Anti-blokkenmotie' door herinvoering van het *lijstvolgordelijk* advies
- Uitvoering vervolg Commissie Bogers door invoering ledenreferendum

WAT GEBEURT ER ALS U INSTEMT MET DIT VOORSTEL?

- *Kandidatencommissies* brengen voortaan weer een *lijstvolgordelijk* advies uit
- De *Partijraad* houdt haar rol in het vaststellen van het Verkiezingsplan
- Alle *leden* krijgen voortaan een stem in de vaststelling van de kandidatenlijst
- Bij *tussentijdse verkiezingen* geldt een verkorte procedure: in dat geval zal het Congres de kandidatenlijst vaststellen.

GESCHIEDENIS VERKIEZINGSPROCEDURE BINNEN GROENLINKS

Sinds haar oprichting is binnen GroenLinks geëxperimenteerd met verschillende verkiezingsprocedures. Als fusiepartij was de eerste lijst waarmee we aan de Kamerverkiezingen deelnamen op een bijzondere manier tot stand gekomen: door onderhandelingen. De keer daarop (1994) werd als tweede partij in Nederland geëxperimenteerd met een lijsttrekkersreferendum. Dat leverde een veelbesproken duo-lijsttrekkersschap op, maar eveneens de constatering dat de toen gekozen procedure niet voor herhaling vatbaar was.

GroenLinks viel terug op de klassieke wijze van lijstvaststelling: per plek, op een Congres. Volgens sommigen leverde dat een te 'dichtgetimmerde' procedure op, die Congresdeelnemers te weinig keuze gaf. In 2004 leidde dat gevoel tot het aannemen van een motie 'Wij willen kunnen kiezen'. Die motie was het startsein voor het ontwikkelen van een nieuwe verkiezingsprocedure, waarbij werd gewerkt met een zogenaamd 'blokkensysteem'.¹ Met deze verkiezingsprocedure, die in 2006 tot stand is gekomen

1. In het zgn. blokkensysteem wordt een kandidaat niet door de kandidatencommissie op een plek op de lijst gezet; de commissie geeft in haar advies aan voor welk blok (groep van plaatsen op de lijst) een kandidaat geschikt is (bv. lijsttrekker, de verkiesbare plaatsen, de opvolgingsplaatsen). In een lijstvolgordelijk advies geeft de commissie haar advies door een kandidaat op een plek op de lijst te plaatsen.
2. De kandidatenlijsten voor de Tweede Kamerverkiezing (2007 en 2010), voor de Eerste Kamerverkiezing (2007 en 2011) en de verkiezing van het Europees Parlement (2009).

door toedoen van een commissie onder leiding van Harry Borghouts, zijn inmiddels vijf² kandidatenlijsten vastgesteld.

Een tweede commissie onder leiding van Jack Bogers heeft vervolgens in 2008 de verkiezingsprocedure grootschalig geëvalueerd en flink wat verbeteringen geadviseerd met als doel de procedure professioneler in te richten. Het advies van de commissie Bogers is in 2009 aan het congres voorgelegd met uitgewerkte voorstellen voor een professioneler ingerichte kandidatenprocedure en beroepsprocedure.

Toch ontstond gaandeweg bij veel Congresdeelnemers en andere betrokkenen ongenoegen over de verkiezingsprocedure, omdat met name de blokken zouden leiden tot een onoverzichtelijke en onevenwichtige totstandkoming van kandidatenlijsten, waarbij te weinig recht werd gedaan aan het advies van kandidatencommissies. Dit leidde tot het aannemen van een 'Anti-blokkenmotie' op het laatste Congres (5 februari 2011), waarin werd uitgesproken dat er voortaan weer een lijstvolgordelijk advies moest worden gepresenteerd.

Daarnaast was er onvrede onder leden over hun betrokkenheid bij de vaststelling van de kandidatenlijst. Het advies van de commissie Bogers om de lijstvolgorde via een ledenreferendum in te voeren is door de actualiteit van tussentijdse Tweede Kamer verkiezingen in 2010 niet uitgewerkt. Toegezegd is dat dit op een later moment in een congresvoorstel zou worden vervat. Het blijkt dat de verkiezingsprocedure zoals die nu gehanteerd wordt op onvoldoende steun kan rekenen. De twee voornaamste bezwaren zijn dat het bloksysteem de kandidatencommissies onvoldoende mogelijkheden biedt om te kunnen sturen op teamsamenstelling en dat leden in de huidige procedure minder invloed hebben op de totstandkoming van de kandidatenlijst dan gewenst.

WERKWIJZE VOORBEREIDING WIJZIGINGSVOORSTEL

Het partijbestuur heeft er voor gekozen om niet weer een commissie in het leven te roepen. De adviezen van de twee eerdere commissies bieden voldoende aanknopingspunten voor het doorvoeren van

wijzigingen. Het Partijbestuur heeft in aanvulling daarop een flink aantal experts en betrokkenen gericht om advies gevraagd. Een overzicht hiervan, inclusief de adviezen van eerdere commissies en experts, vindt u op congres.groenlinks.nl

Ook zijn andere politieke partijen geraadpleegd. Hieruit bleek dat veel collega partijen momenteel de interne verkiezingsprocedure vernieuwen. Ook zij zijn bezig met het verder professionaliseren en democratiseren van hun procedures.

UITGANGSPUNTEN WIJZIGINGSVOORSTEL

Het partijbestuur stelt voor de verkiezingsprocedure te wijzigen op twee onderdelen, die tegemoet komen aan de belangrijkste bezwaren. Uitgangspunt voor de nieuwe verkiezingsprocedure is dat:

- de kandidatencommissie een lijstvolgordelijk advies geeft;
- de vaststelling van de kandidatenlijst plaatsvindt door middel van een bindend digitaal referendum onder de leden.

Toelichting onderdeel lijstvolgordelijk advies commissie

Voortaan geven kandidatencommissies voor landelijke en Europese fracties hun advies over kandidaten in de vorm van een lijstvolgorde (in plaats van een advies voor een blok op de lijst). Dit biedt de commissie de mogelijkheid om in haar advies expliciet rekening te houden met de competenties van het team als geheel. Met een advies in de vorm van een lijstvolgorde wordt bovendien meer recht gedaan aan het voorbereidende werk van de kandidatencommissie en kan de commissie een evenwichtig advies geven met de juiste mix van bijvoorbeeld vernieuwing, deskundigheid en diversiteit. Voor het toetsen van de specifieke competenties en het bepalen van de lijstvolgorde hanteert de commissie het profiel en de criteria op basis van de opdracht van het partijbestuur. Deze opdracht vermeldt ook de wensen en eisen voor wat betreft de teamsamenstelling.

Toelichting onderdeel bindend kandidatenreferendum

De kandidatenlijsten voor de landelijke fracties (Tweede Kamer, Eerste Kamer en Europees Parlement) worden vastgesteld door middel van een bindend referendum onder alle stemgerechtigde leden. Dit betekent dat het dus niet langer het congres is dat de kandidatenlijsten vaststelt; deze taak wordt expliciet aan alle leden opgedragen en niet alleen aan de leden die het congres bijwonen. Daarbij is van belang dat in het referendum

de hele kandidatenlijst wordt vastgesteld, inclusief de lijsttrekker. De techniek en de wijze waarop het referendum wordt gehouden is te vinden in de *bijlage Technische aspecten en inrichting referendum*.

WAT BETEKENT DE NIEUWE PROCEDURE IN DE PRAKTIJK?

- Voor de *kandidatencommissies* betekent dit dat er geen grote verandering komt in de werkwijze. Vanzelfsprekend wordt van hen wel verwacht dat er een *lijstvolgordelijk* advies wordt opgesteld. De kandidatencommissie brengt advies uit aan de leden van GroenLinks.
- Voor het *Congres* verandert er wel wat. De kandidatencommissie legt nog steeds verantwoording af aan het Congres, maar de vaststelling van de kandidatenlijst geschiedt per referendum.
- De *Partijraad* blijft haar rol houden in het vaststellen van het verkiezingsplan, waar de opdracht aan de kandidatencommissie integraal onderdeel van uit maakt. Bij het opstellen van een lijstvolgordelijk advies zullen kandidatencommissies zich vooraf goed rekenschap moeten geven van de gewenste teamsamenstelling en specifieke kwaliteiten of expertises.
- *Alle leden* krijgen voortaan een stem in de vaststelling van de kandidatenlijst. Om hun keuze te kunnen bepalen kunnen zij gebruik maken van het advies van de kandidatencommissie, bijeenkomsten verspreid over het land en informatie die via internet wordt verstrekt. Op de website van GroenLinks worden alle kandidaten in de gelegenheid gesteld zich te presenteren.
- Bij *tussentijdse verkiezingen* voor de Tweede Kamer is er een verkorte procedure. In dat geval zal het Congres de kandidatenlijst vaststellen. Er is dan immers onvoldoende tijd om op een verantwoorde wijze een referendum te organiseren. Immers, binnen 8 weken moet de werving en kandidaatstelling plaatsvinden, de kandidaten geselecteerd worden, het advies worden opgesteld, de beroepsprocedure doorlopen worden en de kandidatenlijst op het congres worden vastgesteld.

BIJLAGE TECHNISCHE ASPECTEN EN INRICHTING REFERENDUM

Voorstel is dat de kandidatenlijsten voor de landelijke en Europese fracties (Tweede Kamer, Eerste Kamer en Europees Parlement) worden vastgesteld door middel van een bindend referendum onder alle stemgerechtigde leden. Dit betekent dat niet langer het congres de kandidatenlijsten vaststelt. Deze taak komt expliciet bij alle leden te liggen en niet alleen bij de leden die het congres bijwonen. Daarbij is van belang dat middels het referendum de hele kandidatenlijst wordt vastgesteld, inclusief de lijsttrekker. Hieronder staan de kenmerken en de uitgangspunten voor de technische inrichting van het bindende “kandidatenreferendum” vermeldt. Bij aanneming van het congresvoorstel vindt de verdere uitwerking van de techniek in 2012 plaats.

KIESSYSTEEM

- Het referendum maakt gebruik van het zogenaamde Single Transferable Vote systeem (kortweg STV). Dit systeem is binnen GroenLinks met succes toegepast bij het Europees lijsttrekkersreferendum in 2009. Het STV simuleert als het ware een vergadering waarop een lijst wordt vastgesteld en sluit daarmee het beste aan op bij de wijze van stemming zoals die in de huidige procedure op het congres plaatsvindt. Daarnaast kent het systeem de minste gevoeligheid voor strategisch stemmen. Bijkomend voordeel ten opzichte van andere systemen is dat in het STV stemmen niet verloren gaan, omdat ook de tweede, derde en verdere voorkeuren worden betrokken bij het bepalen van de uitslag. Kijk voor uitgebreidere toelichting op het STV op congres.groenlinks.nl
- Blanco stemmen is mogelijk. Hiertoe wordt op het stemformulier de kandidaat blanco toegevoegd. Door te stemmen op kandidaat blanco vult een stemmer de rest van de lijst blanco in omdat hij/zij geen van de beschikbare kandidaten geschikt vindt voor deze plaatsen. Deze blanco stemmen tellen mee voor het bepalen van de kiesdrempel.

RANDVOORWAARDEN

- Het referendum vindt digitaal plaats. Daarbij wordt een alternatief geboden voor leden zonder toegang tot internet: stemmen per telefoon. Als minimale vereisten gelden voor zowel het digitale stemmen als het stemmen per telefoon dat het stemgeheim gewaarborgd moet zijn en dat iemand slechts één keer kan stemmen.
- De uiteindelijke opzet, spelregels, uitvoering, bekendmaking, vastlegging en verslaglegging

van het referendum wordt verzorgd door de referendumcommissie, die door het partijbestuur wordt ingesteld. De werkwijze van de commissie wordt vastgelegd in een protocol dat door de toezichtraad, op voordracht van het partijbestuur, wordt vastgesteld.

- Het stemformulier op internet wordt zo ingericht dat links de geadviseerde kandidaten in een (willekeurige) volgorde verschijnt. Stemmers kunnen plaatsen invullen door namen te slepen naar de lege kandidatenlijst die rechts in het scherm staat. Om te stemmen dienen leden zelf kandidaten in een volgorde te plaatsen. Het is daarbij niet mogelijk om via een druk op de knop het advies van de kandidatencommissie in één keer over te nemen.
- Het stemgeheim wordt gewaarborgd op dezelfde wijze als in 2009 is gebeurd tijdens het lijsttrekkersreferendum voor de verkiezing van de lijsttrekker voor de Europese Verkiezingen.
- Bij het opzetten van het systeem voor het digitale referendum wordt de mate waarin het systeem tegen hacking bestand is getest. Indien nodig wordt het systeem aangepast.

DEFINITIEVE LIJST

- De laatste plaatsen op de kandidatenlijst worden gereserveerd voor zogenaamde regiokandidaten en lijstduwers. Dit zijn kandidaten die vanwege hun (lokale) bekendheid en hun vermogen tot het trekken van extra stemmen op de lijst worden geplaatst. Regiokandidaten en lijstduwers worden door het partijbestuur gekozen en toegevoegd aan de kandidatenlijst na het kandidatenreferendum.
- Op het digitale stemformulier kunnen kandidaten op alle plekken geplaatst worden. Kandidaten kunnen echter voorafgaand aan het referendum hun beschikbaarheid aangeven. Net als in de huidige procedure hebben kandidaten de mogelijkheid om zich terug te trekken. Hiertoe krijgen kandidaten direct na de bekendmaking van de (voorlopige) uitslag van het referendum gelegenheid hun kandidatuur te handhaven of in te trekken. De definitieve uitslag van het referendum wordt na het verwerken van de beschikbaarheid opgesteld. Als een kandidaat besluit zich terug te trekken van de kandidatenlijst schuiven alle onderstaande kandidaten een plek omhoog op de lijst.

OVERIGE ZAKEN

- De te volgen route bij reguliere verkiezingen voor de Tweede Kamer en het Europees Parlement is dat het kandidatenreferendum plaatsvindt nadat het concept-verkiezingsprogramma is gepubliceerd. Kandidaten kunnen zich op die manier voorafgaand aan het referendum informeren en committeren aan het verkiezingsprogramma. Op het congres wordt vervolgens het verkiezingsprogramma vastgesteld.
- Lokale en provinciale afdelingen kunnen kiezen op welke manier zij hun (lokale) kandidatenlijst vaststellen: via de algemene ledenvergadering of via een lokaal referendum.
- Bij de val van een kabinet wordt een referendum georganiseerd mits dat in verband met de tijd tot aan de verkiezingen mogelijk is. Indien er onvoldoende tijd is wordt de kandidatenlijst op het congres vastgesteld. In dat geval wordt per plaats gestemd conform de huidige, algemene stemmingsprocedure.

ROL INTERNE CAMPAGNE

Het overstappen naar een digitale procedure betekent dat er meer van de partijorganisatie wordt verwacht voor wat betreft het organiseren van de interne campagne. De mogelijkheid voor leden om zich te kunnen informeren over de kandidaten is immers essentieel voor een geslaagd ledenreferendum. Het Landelijk Bureau speelt hier een belangrijke rol in met het bieden van een (digitaal) platform voor alle kandidaten. Aanvullend hierop zullen er vanuit het Landelijk Bureau regiobijeenkomsten worden gecoördineerd; op deze bijeenkomsten kunnen leden kennismaken met de (top)kandidaten, gaan kandidaten onderling in debat en is de kandidatencommissie aanwezig om haar advies nader toe te lichten. Deze interne campagne vervangt het campagnevoeren en de presentatie van kandidaten zoals dat tot nu op het congres plaatsvond.

ROL KANDIDATENCOMMISSIES

De nieuwe verkiezingsprocedure heeft ook gevolgen voor de werkwijze van de kandidatencommissie. Zij zal haar advies vorm gaan geven in een lijstvolgorde en kan daarmee beter de teamsamenstelling overzien en daarover beter adviseren. Leden van de kandidatencommissie worden ook uitgenodigd voor de regiobijeenkomsten, bijvoorbeeld voor het toelichten van hun werkzaamheden en het advies. Tot slot zullen de werkzaamheden van de kandidatencommissie breder worden gecommuniceerd, zodat het proces inzichtelijker wordt. Via de partijraad kunnen leden input geven over de kaders waarbinnen de kandidatencommissie gaat werken.

VOORSTELLEN TOT WIJZIGING VAN DE STATUTEN EN HET Huishoudelijk Reglement van Groenlinks ten aanzien van de Verkiezingsprocedure voor het congres van Groenlinks op 11 februari 2012

DEELVOORSTEL 1: LIJSTVOLGORDELIJK ADVIES

Voorstel is dat de kandidatencommissies die de kandidaten voor de verkiezingen van de Tweede Kamer, Eerste Kamer en het Europees parlement aanwijzen, geen groslijst meer opstellen met een indeling in blokken, maar dat zij een advies geven over een bepaalde lijstvolgorde. Ook kandidatencommissie op provinciaal en lokaal niveau kunnen deze procedure overnemen als ze willen. De blokindeling komt in de statuten en het huishoudelijk reglement dus te vervallen.

Huidige bepalingen Huishoudelijk Reglement

Artikel 36, tweede en derde lid

1. Het partijbestuur stelt het profiel en criteria voor landelijke kandidatenlijsten vast. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de verschillende blokken op de verkiezingslijst.
2. Het partijbestuur besluit over de lengte van de lijst en de onderverdeling in verschillende blokken. De blokken bestaan uit:
 - blok 1: kandidaten voor de functie van lijsttrekker
 - blok 2: de kandidaten die geschikt worden geacht voor een verkiesbare plek;
 - blok 3: de kandidaten die geschikt worden geacht om de zittende fractieleden op te volgen;
 - blok 4: overige kandidaten

Artikel 40

1. De kandidatencommissie:
 - a. publiceert een oproep tot kandidaatstelling in het ledenblad, met daarbij de door het partijbestuur vastgestelde profielen en criteria alsmede de kandidaatstellingstermijn;
 - b. werft actief kandidaten, met dien verstande dat bij de samenstelling van de kandidatenlijst voor de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europees Parlement voorafgaand aan de werving de desbetreffende fracties worden geraadpleegd;
 - c. beoordeelt alle kandidaten op hun geschiktheid en integriteit. Daartoe bevraagt zij de kandidaten zonodig op hun kennis en vaardigheden, trekt zij zonodig de opgegeven referenties na en wint zij informatie in over het functioneren van de desbetreffende huidige fractie of het partijbestuur en de individuele leden die zich kandidaat hebben gesteld;
 - d. stelt een groslijst op van de kandidaten die zij geschikt acht voor de kandidatenlijst voor de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europees Parlement, conform de blokindeling uit artikel 36, lid 3;
 - e. doet voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer en het Europees Parlement een voordracht voor het lijsttrekkerschap voor het referendum, bedoeld in artikel 52, van bij voorkeur tenminste twee kandidaten. Slechts in bijzondere gevallen kan de kandidatencommissie hier van afwijken. De commissie legt hierover verantwoording af aan het partijbestuur.
 - f. maakt voor de verkiezing van de leden van het partijbestuur een groslijst waarbij voor elke functie binnen het partijbestuur bij voorkeur ten minste twee kandidaten worden gesteld. Slechts in bijzondere gevallen kan de commissie hiervan afwijken;
 - g. geeft per kandidaat een gemotiveerde beschrijving van haar bevindingen, opdat de leden zich een oordeel over de kandidaten kunnen vormen. De kandidatencommissie onderbouwt haar oordeel over de geschiktheid van de kandidaat voor een blok op basis van de door het partijbestuur vastgestelde profielen en criteria;
 - h. doet op basis van de door het partijbestuur vastgestelde profielen en criteria aanbevelingen voor de lijst of het partijbestuur als geheel;
 - i. stelt de kandidaten uiterlijk 4 weken voor publicatie van de groslijst vertrouwelijk van haar oordeel op de hoogte en geeft alle kandidaten de gelegenheid om zich uit de procedure terug te trekken of tegen het oordeel bezwaar en beroep in te stellen;
 - j. past de groslijst en de voordracht aan de hand van de beslissing op bezwaar of beroep aan en verwijdert de

- namen van de kandidaten die hebben besloten zich uit de procedure terug te trekken;
- k. publiceert de groslijst en de voordracht indien de termijn voor bezwaar en beroep ongebruikt is verstreken of de aanpassingen uit lid 1, onderdeel j hebben plaatsgevonden.
2. Degene die door de kandidatencommissie ongeschikt is bevonden voor alle blokken van de lijst of het partijbestuur, is hiermee geen kandidaat meer, tenzij zijn of haar bezwaar of beroep gegrond is verklaard.

WIJZIGINGSVOORSTEL 1: INVOEREN LIJSTVOLGORDELIJK ADVIES

Onder vernummering van het vierde, vijfde en zesde lid tot het derde, vierde en vijfde lid komt artikel 36, tweede lid, te luiden:

2. Het partijbestuur stelt het profiel en de criteria voor de kandidaten voor de landelijke kandidatenlijsten vast en neemt een besluit over de lengte van de lijst.

Artikel 40 komt te luiden:

1. De kandidatencommissie:
- publiceert een oproep tot kandidaatstelling in het ledenblad, met daarbij een verwijzing naar de door het partijbestuur vastgestelde profielen en criteria alsmede de kandidaatstellingstermijn;
 - werft actief kandidaten, met dien verstande dat bij de samenstelling van de kandidatenlijst voor de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europees Parlement voorafgaand aan de werving de desbetreffende fracties worden geraadpleegd;
 - beoordeelt alle kandidaten op hun geschiktheid en integriteit. Daartoe be vraagt zij de kandidaten z onodig op hun kennis en vaardigheden, trekt zij z onodig de opgegeven referenties na en wint zij informatie in over het functioneren van de desbetreffende huidige fractie of het huidige partijbestuur en de individuele leden die zich kandidaat hebben gesteld;
 - stelt een advies vast voor de kandidaten die zij geschikt acht voor de kandidatenlijst voor de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europees Parlement en geeft een advies over de volgorde van deze kandidaten op de kandidatenlijst;
 - doet een voordracht voor het lijsttrekkerschap voor het referendum, zoals bedoeld in artikel 49, derde lid, van de Tweede Kamer en het Europees Parlement van bij voorkeur tenminste twee kandidaten. Slechts in bijzondere gevallen kan de kandidatencommissie hiervan afwijken. De commissie legt hierover verantwoording af aan het partijbestuur.
 - maakt voor de verkiezing van de leden van het partijbestuur een advies waarbij voor elke functie binnen het partijbestuur bij voorkeur ten minste twee kandidaten worden gesteld. Slechts in bijzondere gevallen kan de commissie hiervan afwijken;
 - geeft per kandidaat een gemotiveerde beschrijving van haar bevindingen, opdat de leden zich een oordeel over de kandidaten en hun plaats op de lijst kunnen vormen. De kandidatencommissie onderbouwt haar oordeel over de geschiktheid van de kandidaat op basis van de door het partijbestuur vastgestelde profielen en criteria en de afwegingen die zij voor wat betreft de teamsamenstelling heeft gemaakt. Bij het advies voor het partijbestuur doet de commissie ook aanbevelingen voor het partijbestuur als geheel;
 - stelt de kandidaten uiterlijk 4 weken voor publicatie van het advies vertrouwelijk van haar oordeel op de hoogte en geeft alle kandidaten de gelegenheid om zich uit de procedure terug te trekken of tegen het oordeel bezwaar en beroep in te stellen;
 - past haar voordracht naar aanleiding van de beslissing op bezwaar of beroep aan en verwijdert de namen van de kandidaten die hebben besloten zich uit de procedure terug te trekken;
 - publiceert haar voordracht indien de termijn voor bezwaar en beroep ongebruikt is verstreken of de aanpassingen uit lid 1, onderdeel i hebben plaatsgevonden.
2. Degene die door de kandidatencommissie ongeschikt is bevonden voor de kandidatenlijst voor de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europees Parlement of het partijbestuur, is hiermee geen kandidaat meer, tenzij zijn of haar bezwaar of beroep gegrond is verklaard.

DEELVOORSTEL 2: INVOEREN REFERENDUM VOOR VASTSTELLEN LANDELIJKE KANDIDATENLIJSTEN

Voorstel is dat voor het vaststellen van de volledige kandidatenlijst voor de verkiezingen van de Tweede Kamer, Eerste Kamer en het Europees parlement een bindend kandidatenreferendum wordt gehouden. Dit betekent dat ook de lijsttrekker in beginsel via hetzelfde referendum wordt vastgesteld. Het kandidatenreferendum biedt leden de mogelijkheid op een meer directe manier de gehele kandidatenlijsten vast te stellen. Tegelijkertijd brengt het voorstel met zich mee dat het congres niet langer het in de statuten aangewezen orgaan is dat de kandidatenlijst vaststelt. Dit moet in de statuten en het huishoudelijk reglement tot uitdrukking komen.

De keuze voor het bindende kandidatenreferendum wordt vastgelegd in de statuten, de concrete procedure van het kandidatenreferendum wordt in het huishoudelijk reglement opgenomen. Daarbij wordt ook geregeld dat de toezichtraad onder bepaalde bijzondere omstandigheden kan besluiten van het kandidatenreferendum of het lijsttrekkersreferendum af te zien of kan besluiten een apart lijsttrekkersreferendum te organiseren. Bijvoorbeeld wegens tijdgebrek bij tussentijdse verkiezingen.

Het kandidatenreferendum en, indien van toepassing, het lijsttrekkersreferendum wordt uitgevoerd door een door het partijbestuur te benoemen referendumcommissie. De benoeming, werkwijze en bevoegdheden van de commissie worden in een aparte paragraaf opgenomen.

Huidige bepaling Statuten

Artikel 13.

1. Aan het Congres komen, als hoogste orgaan van de Vereniging, alle bevoegdheden toe, die niet door de wet, deze statuten of reglementen aan andere organen zijn opgedragen.
2. Het Congres bepaalt op hoofdlijnen het beleid van het partijbestuur en beoordeelt de uitvoering van het beleid door het partijbestuur.
3. Het Congres beoordeelt het beleid van de fracties van GroenLinks in de Eerste en in de Tweede Kamer der Staten-Generaal en van de delegatie in het Europese Parlement.
4. Het Congres wijst de kandidaten aan voor de verkiezingen van de leden van de Eerste en de Tweede Kamer der Staten-Generaal en van het Europese Parlement. De wijze waarop kandidaten worden gesteld wordt geregeld in of bij het huishoudelijk reglement.
5. In of bij het huishoudelijk reglement kan worden bepaald en geregeld dat andere organen de door het Congres vastgestelde kandidatenlijst voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer kunnen aanvullen.
6. Het Congres is belast met de vaststelling van politieke programma's en van verkiezingsprogramma's voor de verkiezingen van de leden van de Tweede Kamer en van het Europese Parlement.

WIJZIGINGSVOORSTEL 2.1 VERANKERING KANDIDATENREFERENDUM IN DE STATUTEN

Onder vernummering van de artikelen 12 tot en met 46 tot de artikelen 13 tot en met 47, wordt na artikel 11 een nieuw artikel ingevoegd luidende:

Artikel 12:

1. De stemgerechtigde leden kiezen de lijsttrekker en stellen de kandidatenlijst voor de verkiezingen van de Eerste en de Tweede Kamer der Staten-Generaal en van het Europees Parlement vast middels een bindend referendum.
2. De wijze waarop de kandidaten worden gesteld en de wijze waarop het bindend referendum wordt gehouden alsmede de situaties waarin van het eerste lid wordt afgeweken, worden geregeld in het huishoudelijk reglement.
3. In of bij het huishoudelijk reglement kan worden bepaald en geregeld dat andere organen de door de stemgerechtigde leden vastgestelde kandidatenlijst voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer kunnen aanvullen.

Onder vernummering van het vijfde en zesde lid tot het vierde en vijfde lid, wordt artikel 13, vierde lid, geschrapt.

Huidige bepalingen Huishoudelijk Reglement

Artikel 28, eerste lid

1. Een ieder die als kandidaat op een kandidatenlijst voor een functie als volksvertegenwoordiger staat, moet lid zijn van GroenLinks. Met kandidatenlijst wordt hier bedoeld de concept-kandidatenlijst die aan de ledenvergadering c.q. het Congres wordt gepresenteerd.

Artikel 29, derde lid

3. In bijzondere gevallen kan het op het desbetreffende niveau betrokken bestuur (afdelingsbestuur of provinciaal bestuur of partijbestuur) besluiten om een volksvertegenwoordiger voor een extra periode toegang tot de kandidaatstelling te verlenen. Een dergelijk besluit wordt met de bijbehorende argumentatie schriftelijk gemeld aan de algemene ledenvergadering op het desbetreffende niveau en aan het partijbestuur. Het partijbestuur meldt het besluit inzake de extra periode van landelijke vertegenwoordigers aan de toezichtraad.

Artikel 31, eerste lid

1. Volksvertegenwoordigers kunnen alleen worden teruggeroepen door het orgaan dat belast is met de vaststelling van de kandidatenlijst voor het desbetreffende vertegenwoordigend lichaam.

Artikel 49

Het Congres waarop de kandidatenlijst wordt samengesteld, vindt plaats uiterlijk zes weken voor de dag van de kandidaatstelling, zoals bedoeld in de Kieswet. De datum van het verkiezingscongres wordt bepaald en tijdig gepubliceerd door het partijbestuur.

Artikel 50.

Ter voorbereiding van het verkiezingscongres geldt het volgende tijdschema:

1. Uiterlijk twaalf maanden voor het congres stemt de partijraad in met het voorstel van het partijbestuur voor het verkiezingsplan.
2. Uiterlijk elf maanden voor het Congres voorziet het partijbestuur in:
 - a. benoeming van de kandidatencommissie, zoals bedoeld in art. 38.
 - b. vaststelling van de door deze commissie te hanteren kaders rond profiel, criteria en indien van toepassing de onderverdeling van de blokken zoals bedoeld in artikel 36.
 - c. het vastleggen van de samenstelling (minimaal drie leden), de termijn en het mandaat van de referendumcommissie.
3. De kandidatencommissie zorgt ervoor dat uiterlijk tien maanden voor het Congres in het ledenblad een oproep tot kandidaatstelling verschijnt, waarbij ook de door het partijbestuur vastgestelde profiel en criteria worden gepubliceerd.
4. Tot uiterlijk acht maanden voor het Congres kunnen kandidaten gesteld worden bij de kandidatencommissie.
5. De kandidatencommissie publiceert uiterlijk vier maanden voor het Congres de groslijst met haar oordeel over de geschiktheid van kandidaten ten behoeve van de interne campagne.
6. De lijsttrekker wordt twee tot drie maanden voor het congres gekozen door middel van een besluitvormend ledenreferendum.
7. Uiterlijk een maand voor het lijsttrekkersreferendum doet de commissie een voordracht aan de leden zonder een voorkeur uit te spreken van bij voorkeur ten minste twee en maximaal drie door de commissie geschikt geachte kandidaten. Slechts in bijzondere gevallen kan de kandidatencommissie hier van afwijken; de commissie legt hierover verantwoording af aan het partijbestuur.
8. Enkel kandidaten die door de kandidatencommissie worden voorgedragen voor het lijsttrekkerschap (blok1) kunnen deelnemen aan het lijsttrekkersreferendum.
9. Uiterlijk een maand voor het congres start de interne campagne voor de rest van de lijst.
10. Indien er slechts een kandidaat wordt voorgedragen, vindt er geen lijsttrekkersreferendum plaats, maar wordt de lijsttrekker op het congres gekozen.

Artikel 51.

1. Het partijbestuur is verantwoordelijk voor de interne campagne van zowel lijsttrekker als de rest van de kandidatenlijst.
2. Het partijbestuur legt de regels voor de interne campagne vast in een protocol.

Artikel 52.

1. Om gekozen te worden heeft een kandidaat meer dan 50% van de uitgebrachte stemmen nodig.
2. Indien geen der kandidaten meer dan de helft van de uitgebrachte stemmen op zich weet te verenigen, vindt verkiezing plaats op het kandidatencongres.
3. Het referendum is slechts geldig wanneer tenminste 30 procent van de stemgerechtigde leden een stem heeft uitgebracht.
4. Indien er geen lijsttrekker door middel van het referendum verkozen is wordt de lijsttrekker gekozen op het congres.

Artikel 53.

1. Gestemd wordt door op het (elektronische) stembiljet een of meer kandidaten te noteren in volgorde van voorkeur. Op het stembiljet wordt de mogelijkheid gegeven blanco te stemmen. Een stembiljet geldt in eerste instantie als een stem van de eerste voorkeur. Een kandidaat met meer dan de helft van de geldige stemmen is gekozen.
2. Indien geen kandidaat aan deze voorwaarde voldoet wordt steeds de kandidaat met het geringste aantal biljetten afgewezen. Hebben tenminste twee kandidaten een zelfde geringste aantal biljetten, dan wordt door loting bepaald welke kandidaat wordt afgewezen. Elk van de biljetten voor de afgewezen kandidaat wordt toegekend aan de erop genoemde kandidaat van eerstvolgende voorkeur, die nog niet is afgewezen. Biljetten waarop geen verdere voorkeur wordt genoemd zijn uitgeput. Een kandidaat met meer dan de helft van de niet uitgeputte stemmen is gekozen.
3. De uitslag wordt conform lid 2 in rondes berekend, waarbij het maximale aantal rondes gelijk is aan het aantal kandidaten minus 1.

Artikel 54.

1. Het partijbestuur benoemt een referendumcommissie die verantwoordelijk is voor vaststelling en bekendmaking van het tijdschema, het verloop van de stemming en de vaststelling van de uitslag.
2. De referendumcommissie legt de regels voor de stemprocedure en haar eigen werkwijze vast in een protocol.
3. Indien de juistheid van de uitslag wordt betwist dient er direct bij de bekendmaking een beroep te worden ingesteld. In geval van beroep volgt er een hertelling.

Artikel 55

1. Voor de stemming op het congres wordt de lijst onderverdeeld in blokken zoals deze zijn vastgesteld door het partijbestuur conform artikel 36.
2. Kandidaten zijn slechts die personen die door de kandidatencommissie daarvoor als geschikt zijn beoordeeld of door de Commissie voor Geschil en beroep in de beroepsfase alsnog als kandidaat zijn aangemerkt.
3. Het kandidatencongres stelt de kandidatenlijst definitief vast.

Artikel 56.

1. De artikelen 49 en 50 uit het Verkiezingsreglement voor de Tweede Kamer zijn bij de samenstelling van de kandidatenlijst voor de Eerste Kamer van overeenkomstige toepassing met uitzondering van het bepaalde in lid 5 en 6.
2. Bij de toepassing van artikel 50 worden alle termijnen genoemd in de leden 1, 2, 3, en 5 van dat artikel met één maand verminderd.

Artikel 59.

1. De artikelen 49 en 50 uit het Verkiezingsreglement voor de Tweede Kamer zijn bij de samenstelling van de kandidatenlijst voor het Europese Parlement van overeenkomstige toepassing.
2. Bij de toepassing van artikel 50 worden alle termijnen genoemd in de leden 1, 2, 3, 4, 5 en 7 van dat artikel met één maand verminderd.

Artikel 60.

De provinciale ledenvergadering waarop de kandidatenlijst wordt samengesteld, vindt plaats uiterlijk zes weken voor de dag van de kandidaatstelling, zoals bedoeld in de Kieswet. De datum van deze ledenvergadering wordt bepaald en tijdig gepubliceerd door het provinciaal bestuur.

Artikel 61.

Ter voorbereiding van de samenstelling van de kandidatenlijst geldt het volgende tijdschema:

1. Uiterlijk zeven maanden voor de ledenvergadering roept het provinciaal bestuur de leden in de provincie op kandidaten te stellen voor het lidmaatschap van Provinciale Staten.
2. Tot uiterlijk drie maanden voor de ledenvergadering kunnen de leden uit de provincie schriftelijk en ondertekend namen van kandidaten indienen bij het provinciaal bestuur.
3. Tot uiterlijk twee maanden voor de ledenvergadering hebben de gestelde kandidaten gelegenheid bij het provinciaal bestuur hun bereidverklaringsformulier in te dienen. Een kandidaat die niet reageert of de genoemde termijn overschrijdt wordt geacht niet te hebben bewilligd.
4. Uiterlijk tien dagen voor de ledenvergadering worden de gegevens van de kandidaten, eventueel aangevuld met een advies van het provinciaal bestuur, schriftelijk voorgelegd aan alle in de provincie woonachtige leden.
5. Ter uitvoering van de onder 1 t/m 4 genoemde bepalingen benoemt de provinciale ledenvergadering een kandidatencommissie.

Artikel 62, derde lid.

3. Voor de kopplaatsen wordt per plaats gestemd. De provinciale ledenvergadering kan besluiten voor de aanbevelingsplaatsen een blokstemming te houden.

Artikel 64.

Ter voorbereiding van de samenstelling van de kandidatenlijst geldt het volgende tijdschema:

1. Uiterlijk zeven maanden voor de ledenvergadering roept het afdelingsbestuur de leden van de afdeling op kandidaten te stellen voor het lidmaatschap van de (deel)gemeenteraad.
2. Tot uiterlijk drie maanden voor de ledenvergadering kunnen de leden van de afdeling schriftelijk en ondertekend namen van kandidaten indienen bij het afdelingsbestuur.
3. Tot uiterlijk twee maanden voor de ledenvergadering hebben de gestelde kandidaten gelegenheid bij het afdelingsbestuur hun bereidverklaringsformulier in te dienen. Een kandidaat die niet reageert of de genoemde termijn overschrijdt wordt geacht niet te hebben bewilligd.
4. Uiterlijk tien dagen voor de ledenvergadering worden de gegevens van de kandidaten, eventueel aangevuld met een advies van het afdelingsbestuur, schriftelijk voorgelegd aan alle in de afdeling woonachtige leden.
5. Ter uitvoering van de onder 1 t/m 4 genoemde bepalingen benoemt de afdelingsledenvergadering een kandidatencommissie.

Artikel 66, derde lid 3

3. Voor de kopplaatsen wordt per plaats gestemd. De ledenvergadering kan besluiten voor de aanbevelingsplaatsen een blokstemming te houden.

WIJZIGINGSVOORSTEL 2.2 UITWERKING KANDIDATENREFERENDUM IN HET HUISHOUDELIJK REGLEMENT

Artikel 28, eerste lid, komt te luiden:

1. Een ieder die als kandidaat op een kandidatenlijst voor een functie als volksvertegenwoordiger staat, moet lid zijn van GroenLinks. Met kandidatenlijst wordt hier bedoeld de concept-kandidatenlijst die aan de leden tijdens het kandidatenreferendum, het lijsttrekkersreferendum of aan het Congres of een algemene ledenvergadering wordt gepresenteerd.

Artikel 29, derde lid, komt te luiden:

3. In bijzondere gevallen kan het op het desbetreffende niveau betrokken bestuur (afdelingsbestuur of provinciaal bestuur of partijbestuur) besluiten om een volksvertegenwoordiger voor een extra periode toegang tot de kandidaatstelling te verlenen. Een dergelijk besluit wordt met de bijbehorende argumentatie schriftelijk gemeld aan de algemene ledenvergadering op het desbetreffende niveau, en aan het partijbestuur. Het partijbestuur meldt het besluit inzake de extra periode van landelijke vertegenwoordigers aan de toezichtraad en aan de leden tijdens het referendum waarbij de kandidatenlijst wordt vastgesteld of de lijsttrekker wordt gekozen.

Artikel 31, eerste lid, komt te luiden:

1. Volksvertegenwoordigers kunnen worden teruggeroepen door het Congres of de algemene ledenvergadering van de afdeling.

Artikel 49 komt te luiden:

1. Het congres stelt ten behoeve van de verkiezingen voor de Tweede Kamer een verkiezingsprogramma vast. Het verkiezingscongres vindt uiterlijk zes weken voor de dag van de kandidaatstelling zoals bedoeld in de Kieswet, plaats. De datum van het congres wordt bepaald en tijdig gepubliceerd door het partijbestuur.
2. De stemgerechtigde leden stellen de kandidatenlijst voor de verkiezingen van de Tweede Kamer vast. Dit gebeurt middels een kandidatenreferendum. Dit referendum vindt uiterlijk drie maanden voor het verkiezingscongres plaats.
3. De stemgerechtigde leden kiezen de lijsttrekker. Dit gebeurt in de regel eveneens tijdens het kandidatenreferendum. De toezichtraad kan onder bijzondere omstandigheden besluiten een apart lijsttrekkersreferendum te organiseren.

Artikel 50 komt te luiden:

Ter voorbereiding van het kandidatenreferendum, het lijsttrekkersreferendum en het verkiezingscongres geldt het volgende tijdschema:

1. Uiterlijk twaalf maanden voor het verkiezingscongres stemt de partijraad in met het voorstel van het partijbestuur voor het verkiezingsplan.
2. Uiterlijk elf maanden voor het verkiezingscongres voorziet het partijbestuur in:
 - a. benoeming van de kandidatencommissie, zoals bedoeld in artikel 38.
 - b. vaststelling van de door deze commissie te hanteren kaders rond profiel en criteria zoals bedoeld in artikel 36.
3. De kandidatencommissie zorgt ervoor dat uiterlijk tien maanden voor het verkiezingscongres in het ledenblad en op de website een oproep tot kandidaatstelling verschijnt, met daarbij ook een verwijzing naar de door het partijbestuur vastgestelde profiel en criteria.
4. Tot uiterlijk acht maanden voor het verkiezingscongres kunnen kandidaten gesteld worden bij de kandidatencommissie.
5. Uiterlijk drie maanden voor het verkiezingscongres start het kandidatenreferendum. Het partijbestuur besluit over de duur van de openstelling.
6. De kandidatencommissie publiceert uiterlijk twee weken voor het kandidatenreferendum een advies met haar oordeel over de geschiktheid van kandidaten en de plaats op de kandidatenlijst.

7. Enkel kandidaten die door de kandidatencommissie voor de kandidatenlijst worden voorgedragen of door de Commissie voor Geschil en beroep in de beroepsfase alsnog als kandidaat voor de kandidatenlijst zijn aangemerkt kunnen deelnemen aan het kandidatenreferendum.
8. De toezichtraad kan onder bijzondere omstandigheden, op voorstel van het partijbestuur, besluiten een apart lijsttrekkersreferendum te houden. Het partijbestuur besluit over het tijdschema van het lijsttrekkersreferendum en de duur van de openstelling.
9. De kandidatencommissie doet uiterlijk twee weken voor het lijsttrekkersreferendum een voordracht aan de leden van ten minste twee en maximaal drie door de commissie geschikt geachte kandidaten. Slechts in bijzondere gevallen kan de kandidatencommissie hier van afwijken; de commissie legt hierover verantwoording af aan het partijbestuur.
10. De commissie spreekt in haar voordracht voor het lijsttrekkersreferendum geen voorkeur voor de kandidaten uit.
11. Enkel kandidaten die door de kandidatencommissie als lijsttrekker worden voorgedragen of door de Commissie voor Geschil en beroep in de beroepsfase alsnog als kandidaat voor het lijsttrekkerschap zijn aangemerkt kunnen deelnemen aan het lijsttrekkersreferendum.
12. De interne campagne voor kandidaten voor het kandidatenreferendum en het lijsttrekkersreferendum begint met de bekendmaking van het advies van de kandidatencommissie .

Na huidig artikel 51 invoegen (met nieuwe kop) artikelen 52 t/m 55:

Kandidaten- en lijsttrekkersreferendum

Artikel 52 komt te luiden:

Het kandidatenreferendum en indien van toepassing het lijsttrekkersreferendum vinden in beginsel via internet plaats. Stemgerechtigde leden zonder toegang tot internet wordt de mogelijkheid geboden om via de telefoon te stemmen.

Artikel 53 komt te luiden:

1. Het partijbestuur draagt de organisatie van het kandidatenreferendum, en indien van toepassing het lijsttrekkersreferendum, op aan een referendumcommissie. De commissie is verantwoordelijk voor de bekendmaking van het tijdschema, het verloop van de stemming en de vaststelling van de uitslag van het referendum
2. De referendumcommissie bestaat uit vijf leden. Het partijbestuur benoemt de leden van de commissie voor een termijn van 4 jaar en legt het mandaat van de commissie vast.
3. De referendumcommissie legt haar werkwijze vast in een protocol. Het protocol wordt vervolgens door het partijbestuur vastgesteld.
4. Indien de juistheid van de uitslag van het kandidatenreferendum of het lijsttrekkersreferendum wordt betwist dient binnen 24 uur na de bekendmaking beroep te worden ingesteld bij de referendumcommissie.

Artikel 54 komt te luiden:

1. Tijdens het kandidatenreferendum wordt gestemd door op het elektronische stemformulier de kandidaten te noteren in volgorde van voorkeur. Op het formulier wordt de mogelijkheid gegeven om blanco te stemmen. Blanco stemmen tellen mee bij het bepalen van de kiesdrempel.
2. Voor het bepalen van de uitslag wordt per plaats het stelsysteem van de Single Transferable Vote toegepast.
3. Een formulier geldt in eerste instantie als een stem van eerste voorkeur. Een kandidaat met meer dan 50% van de geldige stemmen is gekozen. Indien geen der kandidaten aan deze voorwaarde voldoet wordt steeds de kandidaat met het geringste aantal stemmen afgewezen. Elk van de formulieren voor de afgewezen kandidaat worden toegekend aan de erop genoemde kandidaat van de eerstvolgende voorkeur. Hierbij tellen kandidaten die zijn afgewezen of die reeds zijn gekozen niet mee. Formulieren waarop geen verdere voorkeur wordt genoemd zijn uitgeput. Een kandidaat met meer dan de helft van de niet uitgeputte stemmen is gekozen.

4. De uitslag per plaats wordt conform lid 3 in telrondes berekend, waarbij het maximale aantal telrondes gelijk is aan het aantal beschikbare kandidaten.

Artikel 55 komt te luiden:

1. Tijdens het lijsttrekkersreferendum wordt gestemd door op het elektronische formulier de naam van de gewenste lijsttrekker te noteren. Op het stembiljet wordt de mogelijkheid gegeven om blanco te stemmen. Een blanco stem telt mee voor de bepaling van het opkomstpercentage; blanco stemmen tellen niet mee bij het bepalen van de kiesdrempel.
2. Om als lijsttrekker gekozen te worden heeft een kandidaat meer dan 50% van de uitgebrachte stemmen nodig. Indien geen der kandidaten meer dan de helft van de uitgebrachte stemmen op zich weet te verenigen, vindt verkiezing plaats op het verkiezingscongres of tijdens het kandidatenreferendum.

Artikel 56 komt te luiden:

Artikel 49 lid 2 en 3 en artikel 50 uit het Verkiezingsreglement voor de Tweede Kamer zijn bij de samenstelling van de kandidatenlijst voor de Eerste kamer van overeenkomstige toepassing.

Artikel 59 komt te luiden:

De artikelen 49 en 50 uit het uit het Verkiezingsreglement voor de Tweede Kamer zijn bij de samenstelling van de kandidatenlijst voor het Europees Parlement van overeenkomstige toepassing.

Artikel 60 komt te luiden:

De kandidatenlijst voor de verkiezingen van provinciale staten wordt vastgesteld tijdens een ledenvergadering of middels een kandidatenreferendum. De ledenvergadering of de vaststelling van de uitslag van het referendum vindt uiterlijk zes weken voor de dag van de kandidaatstelling, zoals bedoeld in de Kieswet plaats. De datum van de ledenvergadering of de periode waarin het referendum plaatsvindt wordt bepaald en tijdig gepubliceerd door het provinciaal bestuur.

Artikel 61 komt te luiden:

Ter voorbereiding van de samenstelling van de kandidatenlijst geldt het volgende tijdschema:

1. Uiterlijk zeven maanden voor de ledenvergadering of het kandidatenreferendum roept het provinciaal bestuur de leden in de provincie op kandidaten te stellen voor het lidmaatschap van Provinciale Staten.
2. Tot uiterlijk drie maanden voor de ledenvergadering of het kandidatenreferendum kunnen de leden uit de provincie schriftelijk en ondertekend namen van kandidaten indienen bij het provinciaal bestuur.
3. Tot uiterlijk twee maanden voor de ledenvergadering of het kandidatenreferendum hebben de gestelde kandidaten gelegenheid bij het provinciaal bestuur hun bereidverklaringsformulier in te dienen. Een kandidaat die niet reageert of de genoemde termijn overschrijdt wordt geacht niet te hebben bewilligd.
4. Uiterlijk tien dagen voor de ledenvergadering of het kandidatenreferendum worden de gegevens van de kandidaten, eventueel aangevuld met een advies van het provinciaal bestuur, schriftelijk voorgelegd aan alle in de provincie woonachtige leden.
5. Ter uitvoering van de onder 1 t/m 4 genoemde bepalingen benoemt de provinciale ledenvergadering een kandidatencommissie.

Artikel 62, derde lid komt te luiden:

3. Indien de kandidatenlijst tijdens een ledenvergadering wordt vastgesteld, wordt tijdens de ledenvergadering voor de kopplaatsen per plaats gestemd. De provinciale ledenvergadering kan besluiten voor de aanbevelingsplaatsen een blokstemming te houden. Indien een kandidatenreferendum wordt georganiseerd is artikel 54 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 64 komt te luiden:

Ter voorbereiding van de samenstelling van de kandidatenlijst geldt het volgende tijdschema:

1. Uiterlijk zeven maanden voor de ledenvergadering of het kandidatenreferendum roept het afdelingsbestuur de leden van de afdeling op kandidaten te stellen voor het lidmaatschap van de (deel)gemeenteraad.
2. Tot uiterlijk drie maanden voor de ledenvergadering of het kandidatenreferendum kunnen de leden van de afdeling schriftelijk en ondertekend namen van kandidaten indienen bij het afdelingsbestuur.
3. Tot uiterlijk twee maanden voor de ledenvergadering of het kandidatenreferendum hebben de gestelde kandidaten gelegenheid bij het afdelingsbestuur hun bereidverklaringsformulier in te dienen. Een kandidaat die niet reageert of de genoemde termijn overschrijdt wordt geacht niet te hebben bewilligd.
4. Uiterlijk tien dagen voor de ledenvergadering of het kandidatenreferendum worden de gegevens van de kandidaten, eventueel aangevuld met een advies van het afdelingsbestuur, schriftelijk voorgelegd aan alle in de afdeling woonachtige leden.
5. Ter uitvoering van de onder 1 t/m 4 genoemde bepalingen benoemt de afdelingsledenvergadering een kandidatencommissie.

Artikel 66, derde lid komt te luiden:

3. Indien de kandidatenlijst tijdens een ledenvergadering wordt vastgesteld, wordt tijdens de ledenvergadering voor de kopplaatsen per plaats gestemd. De provinciale ledenvergadering kan besluiten voor de aanbevelingsplaatsen een blokstemming te houden. Indien een kandidatenreferendum wordt georganiseerd is artikel 54 van overeenkomstige toepassing.